

ת"פ 49151/10/20 - מדינת ישראל נגד פארס עוידה, פאדי עוידה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 49151-10-20 מדינת ישראל נ' עוידה (עציר) ואח'

תיק חיצוני: 728356/2020

10.11.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. פארס עוידה (עציר)

2. פאדי עוידה (אחר)

בא-כוח המאשימה: עו"ד נתי בן חמו (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשמים: עו"ד רמי עותמאן

החלטה - בעניין הנאשם 2

החלטה בעניין הפרדת המשפט בעניינו של הנאשם 2, בהתאם לסעיף 88 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - **חוק סדר הדין הפלילי**). בהתאם לכך הנאשם 2 יוסר מההליך הנדון ובמקביל תגיש המאשימה לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום אחר בעניינו, בהתאם לסעיף 89 בחוק. זאת מהטעמים שיובאו להלן.

2. ביום 25.10.2020 הוגש כתב אישום נגד שני הנאשמים בקשר לאירוע אחד. הנאשם 1 הואשם בעבירות שמקצתן נתונות לסמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי ואילו הנאשם 2 הואשם בעבירות שהסמכות לדון בהן נתונה לבית משפט השלום.

בעקבות כפירת הנאשמים בחלק מעובדות כתב האישום, התקיימה ישיבת הוכחות ביום 15.7.2021. עוד קודם להמשך שמיעת ההוכחות, הודיעו באי-כוח הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, אשר הוצג בדיון שהתקיים היום (10.11.2021). הסדר הטיעון כלל את תיקון כתב האישום ואת הודאת הנאשמים בעובדותיו, אך לא כלל הסכמה בעניין העונש אשר יושת על הנאשמים. מהטעמים שיובאו בהחלטה זו, ניתנה הכרעת דין רק בעניין הנאשם 1.

3. מאחר שהנאשם 1 עצור מאז יום 12.10.2021 (כשלושה-עשר חודש), ביקש בא-כוח הנאשמים כי הטיעונים לעונש יישמעו במועד הצגת הסדר הטיעון וכי גזר הדין בעניינו יינתן בהקדם. בהתאם לכך, לאחר מתן הכרעת הדין בעינו, נשמעו כבר היום הטיעונים לעונש בעניינו ונקבע כי גזר הדין בעניינו יינתן ביום 28.11.2021.

עמוד 1

לעומת זאת, בעניין הנאשם 2, שאינו עצור, אין לחובתו הרשעות קודמות ועל-פי כתב האישום המתוקן הוא מואשם רק בעבירת מעשה פיזיות ברשלנות (על-פי סעיף 338(א)(3) בחוק העונשין, התשל"ז-1977), ביקש בא-כוח הנאשמים כי יוזמן בעניינו תסקיר משירות המבחן וכי הדיון בעניין עונשו יידחה.

4. כידוע, בתקופה זו שבה שירות המבחן נתון בעומס עצום, דרוש פרק זמן של מספר חודשים לשם הכנת תסקיר מעצר בעניינו של נאשם שאינו עצור. מאחר שאמנם ישנה הצדקה להזמנת תסקיר בעניינו של הנאשם 2, נמצא כי עניינו יוכל להסתיים רק בעוד מספר חודשים וכי בכל מקרה עניינו של כל אחד מהנאשמים יידון בנפרד ובהפרש של מספר חודשים.

מאחר שהנאשם 2 מואשם בעבירה הנתונה לסמכותו העניינית של בית משפט השלום, הוצע לצדדים להסכים להפרדת המשפט בעניינו של הנאשם 2 ולהגשת כתב אישום חדש נגדו בבית משפט השלום. בא-כוח הנאשמים הסכים לכך ואף הודיע על הסכמתו לכך שעניינו יצורף לעניינו של מעורב נוסף בפרשה אשר נדון בת"פ 54859-05-21 בבית משפט השלום בירושלים.

המאשימה, משום מה, התנגדה לכך. לטענת בא-כוחה, מאחר שכבר החלה שמיעת הראיות ואף נשמעו עדים מהותיים, הדבר עשוי להשליך גם על גזירת הדין ולכן מן הראוי שהמותב ששמע את הראיות ייתן את גזר הדין בעניין שני הנאשמים. בעניין האפשרות לצירוף עניינו של הנאשם 2 להליך הנזכר המתברר בבית משפט השלום, טענה המאשימה, כי מדובר בהליך המצוי בשלב אחר ולכן לא יהיה זה נכון לבחור באפשרות זו.

5. תחילה ראוי לסלק מן הדרך את טענותיה של המאשימה, אשר אינן יכולות לעמוד ומכל מקום, ממספר טעמים אף אינן רלוונטיות בנסיבות הנדונות. ראשית, בתשובתו לכתב האישום אישר הנאשם 1 את עובדותיו. טענתו האחת והיחידה הייתה כי המאשימה טעתה בזיהויו וכי הוא אינו האדם אשר לו מיוחסים המעשים. מטעם זה, הראיות אשר כבר נשמעו התרכזו בנושא זיהוי הנאשם 1. השני, תיקון עובדות כתב האישום הופך את רוב הראיות שנשמעו ללא רלוונטיות. השלישי, בכל מקרה טענות הצדדים לעונש בהיבט העובדתי, נסמכות על עובדותיו של כתב האישום המתוקן ולא של כתב האישום המקורי, אשר בעניינו נשמעו הראיות.

מכל מקום, בפועל נמצא כי בית המשפט העמוס לעייפה נדרש לדון בעניין עונשו של הנאשם 2 בנפרד, בעוד שהעבירה היחידה שבה הוא מואשם, כמו גם העבירות שבהן הוא מואשם מלכתחילה, אינן נתונות לסמכותו העניינית. אילו גזר הדין בעניין שני הנאשמים היה ניתן במועד אחד, הייתה הצדקה לכך שאף עניינו יידון בערכאה זו. מעת שלא כך הם פני הדברים, אין כל הצדקה להותיר את עניינו של הנאשם 2 בערכאה זו.

6. נושא חלוקת הסמכויות בין הערכאות הוא גם עניין הנוגע לנושא הקצאת המשאבים ואף עניין מהותי הנובע מהוראות הדין, כפי שעמד על כך בית המשפט העליון בפסק הדין בבג"ץ 8638/03 אמיר נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד סא(1) 259 (2006) (כבוד השופטת א' פרוקצ'יה, פסקה 15):

"מערכת השיפוט הממלכתית בישראל, וערכאות השיפוט לסוגיהן, יונקות את סמכויותיהן מן החוק. החוק הוא שמקים אותן, הוא שתוחם את גידרי פעולתן, והוא שמגדיר את תחום סמכויותיהם הענייניות והמקומיות. כך הוא לגבי ערכאות השיפוט האזרחיות; כך הוא לגבי מערכות השיפוט המיוחדות...

בהגדרו את סמכויות ערכאות השיפוט השונות בישראל התכוון החוק לא רק לקבוע מה יהיה תחום תפקידה ואחריותה של המערכת על זרועותיה השונות. הוא ביקש בה בעת גם לשלול את כוחה של ערכאה שיפוטית לדון ולהכריע בענין שלא הופקד בידיה מכח החוק ואינו מצוי בתחום כוחותיה הטבעיים. להגדרת סמכויות ערכאות השיפוט מימד כפול, חיובי ושלילי: היא מהווה מקור סמכות ואחריות מצד אחד, והיא שוללת, בה בעת, הפעלת סמכות וכח שלא הוקנו כאמור; אין בידי ערכאת השיפוט אלא מה שהחוק שהקימה היקנה לה, וככל שמוטלת עליה אחריות להכריע במחלוקת במסגרת הסמכות שהוקנתה לה, כך חלה עליה חובה הנגזרת מן החוק ומתפיסת הממשל הדמוקרטי, שלא לדון ולא להכריע בענין המצוי מעבר לסמכותה על פי חוק.

תנאי מוקדם ומחייב לפעילותה התקינה של מערכת שיפוט הוא בהגדרה ברורה וממצה של מסגרת הסמכויות וחלוקת התפקידים המוטלים על ערכאותיה השונות. בלא הגדרת סמכויות ממצה וייחודית, מיטשטש המיבנה המערכתי שניבנה על פי החוק, ויציבות תפקודו אינה מובטחת. ההרמוניה הנדרשת בתחום פעולתן של זרועות השיפוט השונות, ומערכת היחסים ביניהן, נפגמת; משתבשת הקצאת המשאבים המקצועיים, המינהליים והתקציביים לערכאות השונות, העלולה לפגוע פגיעה ישירה ביעילותה של המערכת השיפוטית וברמת הביצוע של התפקיד השיפוט. מתערפל ייחודה של האחריות המוטלת על השופט, המחייבת קיומה של מסגרת סמכות ברורה, שבצידה אחריות וחובת הכרעה..."

7. מאחר שכתב האישום בענין שני הנאשמים הוגש מלכתחילה לבית המשפט המחוזי, אין מחלוקת על כך שערכאה זו מוסמכת לדון גם בעניינו של הנאשם 2. עם זאת, לא ניתן לחלוק על כך שמעת שהדיון בעניינם של הנאשמים מופרד, אין עוד כל הצדקה לכך שמשאבים מקצועיים, מנהליים ותקציביים מוגבלים ביותר אשר הוקצו לערכאה אחת (בית המשפט המחוזי) ינותבו לעניינים אשר מקומם להתברר בערכאה שלה הוקצו המשאבים לדון בהם (בית משפט השלום).

8. סעיף 88 בחוק סדר הדין הפלילי, שעניינו 'הפרדת המשפט' וסעיף 89 בחוק זה, שעניינו 'כתב אישום חדש בהפרדת המשפט', קובעים לאמור:

88. הפרדת המשפט

בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים.

89. כתב אישום חדש בהפרדת המשפט

ניתן צו להפרדת המשפט, יוגש כתב אישום אחר בשל האישום שהמשפט עליו הופרד או נגד הנאשם שמשפטו הופרד; ורשאי בית המשפט, אם הוא סבור שלא ייגרם על-ידי עיוות-דין, להמשיך במשפט שהופרד מן השלב שאליו הגיע לפני ההפרדה.

לנוכח כל האמור, נקבע בזה כי המשפט בעניינו של הנאשם 2 יופרד. בהתאם לכך, יוגש נגדו כתב אישום אחר לבית המשפט השלום בירושלים. בית משפט השלום יהיה רשאי להמשיך במשפט שהופרד מן השלב שאליו הגיע לפני ההפרדה, לאמור: מהשלב שלאחר הודאת הנאשם 2 בעובדותיו של כתב האישום המתוקן בעניינו.

המזכירות תמציא את ההחלטה אל באי-כוח הצדדים ולאחר מכן תסיר את הנאשם 2 מההליך הנדון, כך שמכאן ואילך ההליך הנדון יהיה רק בעניין הנאשם 1.

בהסכמת בא-כוח הנאשמים, החלטה זו ניתנת בהיעדר הצדדים.

ניתנה היום, ו' בכסלו התשפ"ב, 10 בנובמבר 2021, בהיעדר הצדדים.

תמר בר-אשר,
שופטת